

3. Pašvaldības aktivitāšu apraksts Rīgas stratēģisko mērķu ietvaros

Nodaļas ietvaros pēc vienotas struktūras tiek raksturots katrs Rīgas stratēģiskais mērķis izmantojot statistikas datus, pašvaldības rīcībā esošos datus, mediju monitoringa ietvaros apkopoto informāciju, pašvaldības struktūrvienību sagatavos gada pārskatus un speciāli šim pārskatam sagatavoto informāciju par veiktajām aktivitātēm mērķu, uzdevumu, prioritāšu un tūlītējo soļu ietvaros, kā arī iedzīvotāju aptaujas rezultātus, pētījumus un citu informāciju.

PM1 Izglītota un prasmīga sabiedrība

Stratēģijā izvirzītais mērķis ir veicināt interesi par izglītību, kā arī nodrošināt izglītības pieejamību, piemērotību tirgus vajadzībām un kvalitāti. Mērķis ir vērsts uz visu vecuma grupu Rīgas iedzīvotājiem.

Izglītības nozari raksturo ne tikai kāds no izglītības posmiem. Liela nozīme ir visiem izglītības līmeņiem, sākot no pirmsskolas un beidzot ar mūžizglītību. Tikpat nozīmīga ir interešu izglītība un profesionālās ievirzes izglītība.

Būtisku loma skolēnu personības izaugsmē ir ārpusklases pasākumiem mācību procesā, lai skolēniem radītu pozitīvu priekšstatu par to, ka apgūtā viela skolas solā var būt interesanta arī ārpus tās. Diemžēl pēdējos gados strauji samazinās to skolēnu skaits, kas kārtu vidusskolas eksāmenus eksaktajos priekšmetos, tādēļ pozitīvi vērtējami tehniskās jaunrades dienu pasākumi, kas 2013.gadā notika jau ceturto reizi²⁵. To mērķis ir rosināt sabiedrības un īpaši pamata un vidējās izglītības vecuma jaunatnes interesi par inženierzinātnēm, kā arī attīstīt to teorētiskās zināšanas un prasmes tehnisko disciplīnu jomā.

Arvien aktuāls jautājums ir par vietu nodrošināšanu PII. Lai nodrošinātu pirmsskolas izglītības pakalpojuma pieejamību Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā, ir noslēgti sadarbības līgumi ar 92 privātajām izglītības iestādēm. Vietu nodrošināšanai pašvaldības izglītības iestādēs pirmsskolas izglītības programmas apguvei papildus atvērtas astoņas grupas 156 bērniem.²⁶

Kā liecina 2014.gada iedzīvotāju aptaujas²⁷ rezultāti, 16,5% respondentu ģimenēs ir bērni vecumā līdz 6 gadiem. Vairākums šo respondentu (67%) ir apmierināti ar pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu pakalpojumu kvalitāti, bet neviennozīmīgi vērtē pakalpojumu pieejamību – 45,8% ar to ir apmierināti, bet 45,9% neapmierināti. Līdzīga tendence novērojama arī iepriekšējo gadu aptauju rādītājos (1.1.attēls).

²⁵ www.leta.lv

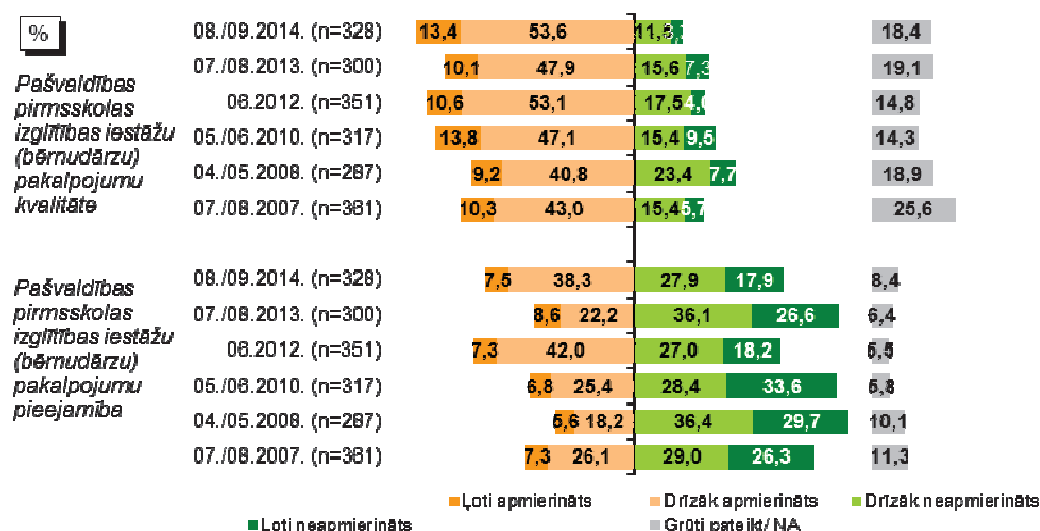
²⁶ IKSD 2013.gada darba pārskats un 2014.gada darbības prioritātes

²⁷ Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem”, Pretendentu apvienība: SIA „Aptauju centrs” un SIA „Excolo Latvia”, 2014.gada augusts-septembris

Dažādās apkaimēs Rīgā arī vērtējums par PII pieejamību ir atšķirīgs – salīdzinoši pozitīvs vērtējums ir Sarkandaugavas, Bergu, Andrejsalas, Grīziņkalna un Dreiliņu apkaimēs, savukārt salīdzinoši kritisks Šampētera, Bišumuižas, Teikas un Zasulauka apkaimēs.

1.1.attēls

Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu (bērnudārzu) pakalpojumu kvalitāti un pieejamību

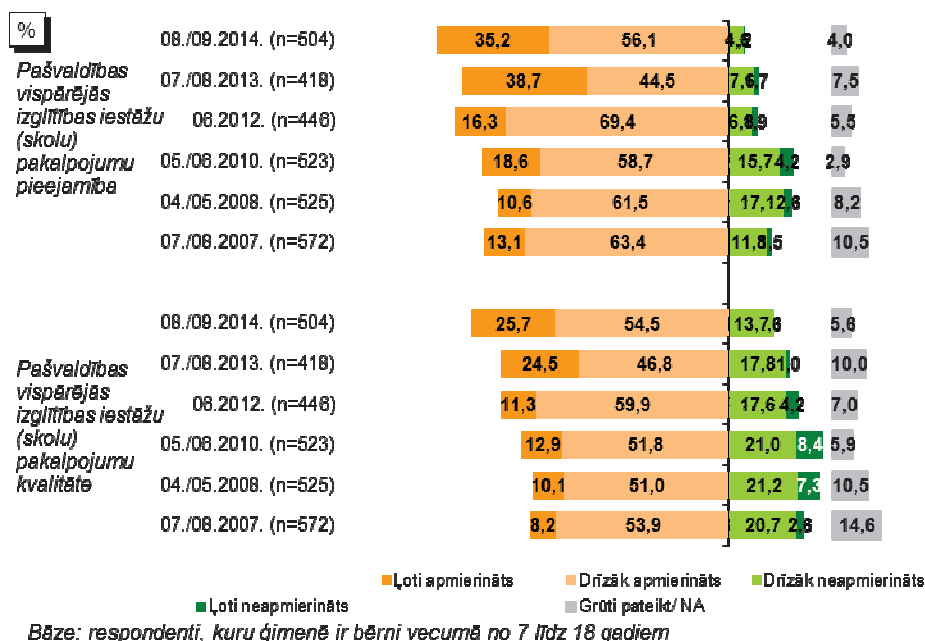
Bāze: respondenti, kuru ģimenē ir bērni vecumā līdz 6 gadiem

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem”, Pretendentu apvienība: SIA „Aptauju centrs” un SIA „Excolo Latvia”, 2014.gada augusts-septembris

25,3% respondentu ģimenē ir bērni vecumā no 7 līdz 18 gadiem un vairākums šo respondentu ir apmierināti gan ar pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumu pieejamību (91,3%), gan pakalpojumu kvalitāti (80,2%). Pie tam – novērojams, ka pēdējo gadu laikā pozitīvo vērtējumu īpatsvars ik gadus ir nedaudz pieaudzis (1.2.attēls).

Analizējot respondentu atbildes apkaimēs, var konstatēt, ka ar pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumu pieejamību visapmierinātākie ir Bišumuižas, Grīziņkalna, Andrejsalas, Zasulauka, Imantas un Bierīņu iedzīvotāji, savukārt salīdzinoši nepamierinātāki ir Jaunciema, Mežaparka un Dārziņu apkaimes iedzīvotāji. Pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumu kvalitāti vispozitīvāk vērtē Grīziņkalna, Čiekurkalna, Juglas un Mežciema iedzīvotāji, kritiskāki vērtējumi saņemti no Dārziņu, Šķirotavas, Torņakalna un Mežaparka apkaimēm.

Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu pieejamību un kvalitāti

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem”, Pretendentu apvienība: SIA „Aptauju centrs” un SIA „Excolo Latvia”, 2014.gada augusts-septembris

Mērķa ietvaros ir izvirzīti 12 uzdevumi, aktivitātes netika veiktas uzdevuma *UI.12. Veicināt uzņēmējprasmju attīstību bērniem un jauniešiem* ietvaros.

UI.1. Nodrošināt vispārējās izglītības (tai skaitā pirmsskolas un speciālās izglītības iestādes) pieejamību un kvalitatīvu izglītības programmu daudzveidību atbilstoši sabiedrības vajadzībām

Pārskata gadā pirmsskolas izglītības programmas apguvi nodrošināja 152 PII, 19 pašvaldības vispārējās izglītības iestādes un 2 pašvaldības interešu izglītības iestādes.

Vietu nodrošināšanai pirmsskolas izglītības programmas apguvei no jauna atvērtas 8 grupas 156 bērniem. Papildus tam noslēgts līgums ar 92 privātajām PII par pašvaldības līdzfinansējumu pirmsskolas izglītības programmas īstenošanu 4105 bērniem.

Mācību gada sākumā izglītības programmu īstenošanu Rīgā uzsāka 118 RP skolas. Ar 26 privātskolām, kurās mācās Rīgas administratīvajā teritorijā deklarētie bērni, noslēgti līgumi par pašvaldības līdzfinansējuma saņemšanu.

Jau par tradīciju kļuvusi pašvaldības atzinība skolotājiem „Zelta pildspalva”. 2013.gadā šo balvu saņēma 15 labākie Rīgas skolotāji. Savukārt „Zelta stipendija” tika piešķirta 18 labākajiem RP skolu absolventiem.

2013.gadā koordinēts pedagogu profesionālās darbības izvērtēšanas process Rīgā. Tika sagatavoti normatīvie akti pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas procesa nodrošināšanai.

Sociālie pedagogi izglītības atbalstu pārskata gadā snieguši, konsultējot 27 817 skolēnus, 14 658 vecākus, kā arī veicot 1897 pirmreizējos un 554 atkārtotus apsekojumus skolēna dzīves vietā. Izglītības psihologi individuāli konsultējuši 15 200 skolēnus, grupās – 33 576 skolēnus, 6325 vecākus, 6015 izglītības iestāžu pedagogus, bet 3 ģimenes ir saņēmušas apmaksātas nodarbības pie ģimenes psihoterapeita. Psihologi sniedza psiholoģisko palīdzību 9 izglītības iestādēs arī saistībā ar Zolitūdes traģēdiju 2013.gada 21.novembrī. Psihologa palīdzība sarežģītu problēmsituāciju risināšanā tiek nodrošināta arī 10 PII.

Tika turpināts ES līdzfinansētais projekts „Latviešu valodas un kultūras mācība e-vidē”, kura mērķis ir izstrādāt metodiku un mācību materiālus dzimtās valodas (latviešu valodas) un kultūras apguvei skolas vecuma bērniem, kuri uzturas ārvalstīs, bet ir motivēti atgriezties Latvijā un plāno absolvēt Latvijas Republikas izglītības iestādes. 2013.gadā notika divas partneru tikšanās. Ir veikta izpēte par svešumā dzīvojošo bērnu, jauniešu un viņu vecāku vajadzībām dzimtās valodas mācīšanas jomā. Tika izstrādāti tālākizglītības moduļi, veikta to izvērtēšana un sagatavošana pilotfāzei. Izstrādāts viens latviešu valodas skolotāju apmācības modulis, kas tulkots angļu valodā. Savukārt no angļu valodas tulkoti 3 apmācību moduļi un sagatavota pilna programma skolotāju apmācības veikšanai.

2013.gadā tika uzsākts ES līdzfinansēts projekts „Veiksmīgas skolu darbības sekmēšana Leipcigā un Rīgā: skolas neapmeklētības prevencija”. Projekta mērķis ir izstrādāt stratēģiju preventīvas sistēmas izveidei skolās, kura veicinās sadarbību ar skolēnu ģimenēm un skolotāju motivācijas un profesionālās kompetences pilnveidi skolas apmeklētības veicināšanai.

UI.2. Veicināt zinātnietilpīgas ekonomikas veidošanai nepieciešamo zināšanu un prasmju apgūšanu

Kā ik gadu, uzdevuma ietvaros tika organizēta skolēnu zinātniskā konference. Tai tika pieteikti 365 skolēnu zinātniskie darbi no 60 Rīgas skolām, no tiem – 300 darbi pielaisti aizstāvēšanai konferencē. Uz valsts skolēnu zinātnisko konferenci pārskata gadā izvirzīti 149 darbi. Valsts skolēnu zinātniskajā konferencē Rīgas skolēni ieguva 67 godalgotas vietas.

Turpināta projekta „Reģionālās politikas attīstība nodarbinātības un izglītības jomās jaunu talantu piesaistei inovāciju nozarēs” īstenošana. Projekta ietvaros 2013.gadā veiktas 18 izglītības, pētniecības un uzņēmējdarbības un citu sektoru ekspertu intervijas, veikta 6 labās prakses piemēru izpēte, publicēti 2 raksti žurnālos, sagatavotas 223 projekta brošūras projekta mērķa grupai (studentiem, pasniedzējiem, zinātniekiem, ekspertiem, uzņēmējiem utt.), notikušas 2 tikšanās ar partneriem, organizēta mērķauditorijas informēšana par projektu 3 pasākumos u.c.

U1.3. Veicināt eksakto zinātņu aktualitāti

2013.gadā uzdevuma ietvaros turpinājās matemātikas eksāmena 9.klasei centralizētas norises nodrošināšana Rīgā, kas ietvēra sagatavošanu, norisi, vērtēšanu un rezultātu paziņošanu. Matemātikas eksāmena 9.klasei centralizētajā norisē un apvienotajā vērtēšanā tika iesaistīta 121 izglītības iestāde (103 RP skolas, 16 privātās mācību iestādes un 2 profesionālās izglītības iestādes). Kopā tika laboti 3496 skolēnu darbi. Eksāmena norisi un vērtēšanu nodrošināja 356 matemātikas skolotāji.

Lai veicinātu eksakto zinātņu aktualitāti, sniegts atbalsts dabas zinību satura ieviešanai skolās, pilnveidojot un paplašinot dabaszinātņu un matemātikas skolotāju zināšanas un pieredzi. Dabaszinātņu priekšmetu un matemātikas inovatīvās pieredzes skolas – Rīgas Valsts 3.ģimnāzija un Rīgas Zolitūdes ģimnāzija – īstenoja profesionālās pilnveides modeli „skola strādā ar citām skolām”, kur ikmēneša pasākumus apmeklēja 16 sadarbības skolu 94 pedagogi. Profesionālās pilnveides modelī „eksperti sadarbībā ar skolu strādā ar citām skolām” tika iesaistītas 4 bāzes skolas un 26 sadarbības skolu 126 pedagogi, kuri apmeklēja 26 seminārus.

Pārskata gadā noslēgusies ES līdzfinansētā projekta „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana 63 Rīgas vispārizglītojošajās skolās” īstenošana. Tā rezultātā 2013.gadā 56 Rīgas vispārizglītojošajās skolās renovēti 223 prioritāro mācību priekšmetu (ķīmijas, fizikas, bioloģijas un matemātikas) kabineti un to laboratorijas, 227 kabinetos uzstādīts mūsdienu prasībām atbilstošs moderns aprīkojums – iekārtas, piederumi, tehnoloģijas, 223 kabinetos uzstādītas jaunas mēbeles, izveidota elektroniskās apmācības materiālu programma. Ar elektroniskajām grāmatām papildināti un atjaunoti skolu bibliotēku fondi. Turklāt 2013.gadā projektā iesaistītajās skolās nodrošināta e-vide (mācību rezultātu pilnveides sistēma), iegādātas e-grāmatas, 5 skolās labiekārtots 1 dabaszinību kabinets, iegādājoties planšetdatorus (~ 30 katrai skolai) un ierīkojot *wi-fi* pieslēgumu.

U1.4. Nodrošināt interešu izglītības attīstību un brīvā laika pavadīšanas iespēju pieejamību bērniem un jauniešiem

2013.gadā 13 pašvaldības interešu izglītības iestāžu 118 Rīgas pilsētas pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs interešu izglītības programmās iesaistījās vairāk kā 79 000 audzēkņu. Rīgas pilsētas 11 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes audzēkņiem piedāvā licencētas sporta izglītības iespējas 19 sporta veidos. 2013.gadā šīs sporta izglītības programmas apguva 7700 audzēkņi. Tāpat pašvaldības 9 profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādēs (mūzikas un mākslas skolās) 2013.gadā izglītības programmas apguva 4139 audzēkņi. Visvairāk bērnu iesaistījušies vizuālās mākslas, sporta, kā arī koku pulciņos.

Skolēnu brīvlaikos izglītības iestādes organizēja 301 nometni, iesaistot 11 443 dalībniekus. NVO ar pašvaldības finansiālu atbalstu organizēja 61 nometni, kurās

piedalījās 2 200 dalībnieku. NVO rīkotajās bezmaksas aktivitātēs vasaras brīvlaikā iesaistīti ~ 1,5 tūkstoši bērnu un jauniešu.²⁸

2013.gada laikā brīvā laika centri/istabas apmeklētas 137 tūkstošus reižu un to darījuši 6 250 bērni un jaunieši.

Pārskata gadā vasaras brīvlaikā 67 RP izglītības iestādēs tika nodarbināti 455 skolēni.

BJC „Kurzeme”, Tehniskās jaunrades namā „Annas 2”, Rīgas Jauno tehniķu centrā, BJC „Rīgas Skolēnu pils”, BJC „Altona” un BJC „IK Auseklis” organizētas interešu izglītības iestāžu atvērto durvju dienas bērniem, jauniešiem un viņu vecākiem (Bērnu svētki).

Lai uzlabotu interešu izglītības kvalitāti, 2013.gadā organizēti 30 semināri/kursi, kuros kvalifikāciju paaugstināja 655 interešu izglītības pedagogi.

Vispārējās izglītības iestāžu pārstāvjiem informatīvās sanāksmes par aktualitātēm interešu izglītībā notiek 2 reizes gadā un interešu izglītības iestāžu direktoru vietniekiem par profesionālās kvalitātes pilnveides aktivitāšu organizēšanu – 3 reizes gadā.

Atbilstoši iestāžu prioritātēm aktualizētas interešu izglītības programmas, tai skaitā finansētas arī jaunas: 6 programmas interešu izglītības iestādēs, 1 programma pamatskolas „Rīdze” Interesu izglītības centrā, 4 programmas sporta izglītības iestādēs un vispārējās izglītības iestādēs – 46 programmas.

Sagatavoti un 15.04.2013. apstiprināti RD IKSD iekšējie noteikumi Nr.10-nts „Kārtība finansiālā atbalsta piešķiršanai Rīgas domes IKSD pakļautībā esošajām profesionālās ievirzes sporta un interešu izglītības iestādēm inventāra iegādei”.

UI.5. Veicināt izglītību mūža garumā

Lai veicinātu izglītību mūža garumā, Rīgas pilsētas iedzīvotājiem 2013.gadā tika piedāvātas 37 dažādas kursu programmas, kurās piedalījās 475 iedzīvotāji. No tiem ar iedzīvotāju līdzfinansējumu tika organizēta 21 kursu grupa par dažādām tēmām, kurā piedalījās 256 dalībnieki. Savukārt ar pašvaldības atbalstu tika īstenotas 8 kursu programmas „Latviešu valoda veiksmīgai saziņai” 115 Rīgas iedzīvotājiem. Ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu īstenotas 8 kursu programmas valsts valodas apguvē 104 iedzīvotājiem.

Vairākas aktivitātes uzdevuma ietvaros tika veiktas ES līdzfinansētu projektu ietvaros. Projekta „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” ietvaros pārskata gadā notikušas 165 pedagoģiski medicīniskās sēdes, kurās izsniegti 2257 atzinumi. Sniegtas individuālās konsultācijas 481 pedagogam, 2328 vecākiem un 75 valsts un pašvaldības speciālistiem. Telefoniski un elektroniski sniegtas 1533 konsultācijas. Pedagogiem noorganizēti 41 seminārs, kuros piedalījās 835 pedagogi. Vecākiem noorganizēti 17 semināri, kuros piedalījās 219 vecāki. Projekts 2013.gadā ir noslēdzies.

²⁸ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2013

Projekta „Brīvprātīgā darba aktivitātes izglītības turpināšanai (VOLARE) ietvaros 2013.gadā notikusi projekta uzsākšanas sanāksme Spānijā, Ihonā (īstenotas 2 mobilitātes) un izstrādāts projekta komunikāciju plāns. Tāpat notikuši lokālie tematiskie pasākumi brīvprātīgo darbu projektā iesaistīto partnerorganizāciju valstīs, iesaistot projekta mērķa grupu. Izveidots projekta blogs un Facebook lapa projektā iesaistītajiem jauniešiem. Projekta mērķis ir izveidot pilotprojektu neformālajā jauniešu izglītībā, lai veicinātu brīvprātīgo darbu kā inovatīvu mācīšanās metodi un izmantot to kā alternatīvu pieeju, lai izglītotu jauniešus bez specialitātes, kā arī attīstītu uzņēmējdarbībā nepieciešamās prasmes.

2013.gadā turpinājās projekta „Skolas vadības kapacitātes paaugstināšana uz faktiem un pierādījumiem balstītas skolas kvalitātes pilnveidei” īstenošana. Tika veikta situācijas analīze projekta dalībvalstīs izglītības vadītāju profesionālās pilnveides jomā. Izpētes rezultāti ir prezentēti ENIRDELM (European Network for Research and Development in Educational Leadership and Management) konferencē Slovēnijā septembrī. Novembrī partnervalstis organizēja ievadseminārus skolu vadītājiem un tālākizglītotājiem, lai iepazīstinātu ar tālākizglītības programmas pirmo uzmetumu un diskutētu par nepieciešamajiem papildinājumiem programmai.

UI.6. Veicināt interešu un profesionālās ievirzes izglītības daudzveidību un programmu īstenošanas kvalitāti, to pieejamību un popularitāti

Rīgas 13 interešu izglītības iestādēs, tai skaitā pamatskolas „Rīdze” Interesu izglītības centrā, izglītības programmās iesaistījies 29 831 audzēknis. Rīgas profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs interešu izglītības programmas apgūst 602 audzēkņi. RP 118 vispārējās izglītības iestādēs interešu izglītības programmās iesaistīts 49 771 audzēknis. No tiem kultūrizglītības programmās – 34 173 audzēkņi, tehniskās jaunrades – 1129, vides izglītībā – 387, sporta izglītībā – 10 185 un citās programmās – 3897 audzēkņi.

RP 11 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs tiek īstenotas licencētas sporta izglītības programmas 19 sporta veidos, tajā skaitā licencētas divas jaunas programmas – boksā un galda tenisā. Pilnveidotas 7 individuālo sporta veidu bērnu un jaunatnes attīstības programmas – riteņbraukšanā, brīvajā cīņā, smaiļošanā un kanoe airēšanā, slēpošanā, vieglatlētikā, vingrošanā, paukošanā un 1 sporta spēlē – bērnu un jauniešu basketbola attīstības programmā. Sarīkots apmācības seminārs un izstrādāts materiāls par sporta veidu attīstības programmu veidošanu.

Lai veicinātu izglītības programmu īstenošanas kvalitāti un identificētu esošās problēmas, Rīgas II sporta konferencē tika izveidota un darbojās darba grupa tēmai „Sporta izglītības pieejamība un sporta meistarības pilnveides iespējas”.

Rīgas pašvaldības 9 profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādēs profesionālās ievirzes programmās tika iesaistīti 3455 audzēkņi un interešu izglītības programmās – 684 audzēkņi.

Atbilstoši 27.08.2013. RD lēmumam Nr.89 „Par Latgales priekšpilsētas mūzikas skolas nosaukuma maiņu” mūzikas skolai piešķirts nosaukums „Latgales priekšpilsētas mūzikas un mākslas skola”.

Savu profesionalitāti 4 kursu grupās paaugstinājuši 35 kultūras un mākslas iestāžu darbinieki.

U1.7. Organizēt un atbalstīt pasākumus un nometnes bērniem un jauniešiem

Uzdevuma ietvaros pārskata gadā tika koordinēti 20 izglītības iestāžu rīkoti sporta pasākumi, iesaistot tajos vairāk kā 4100 bērnu un jauniešu.

2013.gadā organizētas 66 starpskolu sporta sacensības un pasākumi, kuros piedalījušies 51 100 dalībnieku. 30 Rīgas pilsētas izglītības iestāžu sporta laukumos notikušas 33 sporta aktivitātes ar 1500 dalībniekiem.

Peldētapmācība Rīgā nodrošināta 3807 otro klašu skolēniem.

Pārskata gadā tika koordinēti daudzi bērnu un jauniešu pasākumi. No tiem atbalstīti apmēram 143 pasākumi, iesaistot vairāk kā 82 700 bērnu un jauniešu.

Nodrošināta Rīgas interešu izglītības kolektīvu līdzdalība valsts pasākumos: zēnu koru festivālā „Nāc ar puikām” Cēsīs, kur piedalījās 17 kori, 606 audzēkņi, kā arī folkloras kopu nacionālajā sarīkojumā „Pulkā eimu, pulkā teku” Jelgavas apkārtnē.

Organizēts Rīgas interešu izglītības kolektīvu koncerts „Es sāksu ceļu no sevis”, kas veltīts Latvijas 95.gadadienai. Koncertā piedalījās un 800 skatītājus priecēja 8 kori, 8 deju kolektīvi, 11 vokālie un vokāli instrumentālie ansambļi, kopā 622 dalībnieki no Rīgas izglītības iestādēm.

Skolēnu brīvlaikos izglītības iestādes organizēja 301 nometni, iesaistot tajās 11 443 dalībniekus. NVO ar RP finansiālu atbalstu organizēja 61 nometni, iesaistot tajās 11 443 dalībniekus. NVO bezmaksas aktivitātēs vasaras brīv laikā iesaistīti vairāk kā pusotrs tūkstotis Rīgas bērnu un jauniešu.

2013.gadā tika īstenots 21 izglītojošo pasākumu cikls 1244 skolēnu pašpārvalžu aktīvistiem.

Tika atbalstīti daudz un dažādi bērnu, jauniešu un ģimeņu pasākumu organizatori, lai sniegtu Rīgas iedzīvotājiem dažādas iespējas aktīvi atpūsties pilsētā. Atbalstīti tādi pasākumi kā „Rīgas Ziemeļos 2013”, „Leļļu teātra Jautrā olimpiāde”, velosacensības „Riteņvasara”, balvas izcīņa minikāru sportā, pasākums „Sportosim pilsētas parkos”, zīmējumu konkurss skolēniem „Palīdzi mežam ziņot!”, tēvu dienas pasākums „Šodien es rīt” un daudzi citi.

Rīgas skolēniem un viņu pedagogiem tika noorganizētas 4 nodarbības „Nams pie nama. Mana Rīga”. Savukārt Rīgas un Pierīgas sākumskolu un mākslas skolu skolotājiem tika organizēti 4 semināri – darbnīcas, apmācot sarunai ar skolēniem par pilsētvides veidošanas principiem.

Pārskata gadā noslēdzās ES līdzfinansēts projekts „Fotogrāfija jauniešiem”, kura mērķis bija radīt jauniešiem ar īpašām vajadzībām iespēju apgūt fotogrāfijas mākslu, tādā veidā sekmējot šo jauniešu iekļaušanos sabiedrībā, sniedzot tiem vienādas iespējas ar pārējiem. Projekts veicināja jaunu profesionālu iemaņu iegūšanu

jauniešiem ar īpašām vajadzībām un deva iespēju pedagogiem apgūt jaunas iemaņas un prasmes, celt profesionālo kvalifikāciju. Projekta rezultātā noorganizēti divi 5 dienu skolotāju semināri Rīgā (30 dalībnieki), sniegtas 18 ekspertu konsultācijas, regulāri 2 reizes nedēļā visu projekta ieviešanas laiku notikušas skolēnu nodarbības, notikusi 7 dienu vasaras nometne Pleskavā visiem projekta dalībniekiem (40 dalībnieki). Kopā sagatavoti un apmācīti 60 skolotāji, iesaistītas 15 institūcijas un 300 skolēni apmācīti fotogrāfijas mākslā. Izveidota projekta mājas lapa: www.photoyouth.org, notikušas 20 foto izstādes, izdota grāmata 300 eksemplāros un DVD formātā, katrai skolai izveidots savs portfolio.

U1.8. Sekmēt jaunatnes organizāciju līdzdalību darbā ar jaunatni

2013.gadā jauniešu mēneša ietvaros notika 10 informatīvi izglītojoši pasākumi, no kuriem 6 bija publiski.

Aktīvas darbības notika arī jauniešu centrā „Kaņieris”, kura telpās pārskata gadā notika 198 dažāda veida pasākumi.

Ar ES līdzfinansējumu 2013.gadā tika realizēts un noslēdzies projekts „Jauniešu telpa” (Youth Space). Projekta mērķis bija sekmēt jauniešu aktīvu iesaistīšanos sabiedrībā notiekošajos procesos un pilsoniskās sabiedrības stiprināšanos, atbalstīt jauniešu un jaunatnes organizāciju iniciatīvas, iesaistot tos vienaudžu neformālajā izglītošanā, sekmēt jauniešu konkurētspējas paaugstināšanos darba tirgū, veicināt sociālā riska grupu jauniešu integrāciju sabiedrībā, sekmēt dialogu starp dažādu kultūru un sociālo grupu jauniešiem, kā arī radīt vidi jauniešu radošajai pašizpaušmei. Projekta rezultātā Rīgas jaunieši iepazīstināti ar projekta ietvaros izstrādāto Android aplikāciju PlayToDo. Nodrošināta projekta ietvaros izveidotā Rīgas jauniešu centra „Kaņieris” pāreja IKSD padotībā, kas tagad ir tā struktūrvienība.

2013.gadā noslēdzās arī projekts „Dzīve, mediji un līdzdalība – jaunatne Baltijas jūras reģionā”. Projekta mērķis: veicināt izpratni par jauniešu līdzdalību un aktīvu pilsonību, sekmēt jauniešu līdzdalības prasmju attīstību.

Projekta rezultātā notikušas starptautiskas tikšanās, kuru laikā dalībnieki darbojās dažādās darba grupās, notikušas projekta kampaņas katrā dalībpilsētā, lai pievērstu sabiedrības uzmanību problēmām, ar kurām saskaras jaunieši skolā un savā vidū. Semināros notikušas diskusijas par tādiem veselības aspektiem kā emocionālā, garīgā un fiziskā veselība. 2013.gada pavasarī Rīgā notika apmācības par mediju izmantošanu darbā ar jauniešiem un tika izveidoti 3 video sižeti, kas ievietoti interneta vietnēs www.youtube.com un www.rsd.lv. Tādā veidā tika aizsākta kampaņa par jauniešu aktuālajām problēmām, lai kopīgi mēģinātu tās risināt.

U1.9. Veicināt izglītības iestāžu celtniecību un rekonstrukciju, nodrošinot optimālu iestāžu tīklu

2013.gadā darbību uzsāka Rīgas 95.vidusskolas 3 pirmsskolas izglītības grupas 60 bērniem. Rīgas Ezerkrastu pamatskolā papildus atvērtas 3 pirmsskolas izglītības grupas 60 bērniem, Rīgas Ukrainu vidusskolā papildu esošajai pirmsskolas izglītības grupai atvērtas vēl 2 grupas, paredzot vietas 36 pirmsskolas vecuma bērniem.

2013.gadā ekspluatācijā nodota pamatskolas „Rīdze” ēka Krišjāņa Valdemāra ielā 2, un nodrošināts atbalsts skolas pārvietošanai uz skolas ēku pēc renovācijas. Koordinēta Puškina liceja ēkas Patversmes ielā 20 nodošana Rīgas 18.vakara (maiņu) vidusskolai.

Pārskata gadā turpinājās remontdarbu programmas realizācija Rīgas pilsētas izglītības iestāžu ēkās, veicot renovācijas un rekonstrukcijas darbus:

- „Pilsētas fasādes” (Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu ēku logu un fasāžu restaurācija un ēku izgaismošana) – 1 objekts;
- Energoefektivitātes pasākumu veikšana Rīgas pilsētas pašvaldības ēkās – 4 objekti;
- Ūdens un kanalizācijas sistēmu nomaiņa Rīgas pilsētas pašvaldības ēkās – 1 objekti;
- Virtuves bloku renovācija Rīgas pilsētas pašvaldības iestāžu ēkās – 3 objekti;
- Sporta zāļu vienkāršotas renovācijas darbi – 1 objekts;
- Aktu zāļu vienkāršota renovācija – 3 objekti;
- Sporta laukumu renovācija – 3 objekti;
- Teritoriju labiekārtošana – 31 objekts, un citi remontdarbi.

2013.gadā tika turpināta Oskara Kalpaka Rīgas tautas daiļamatu pamatskolas ēkas Skrindu ielā 1 rekonstrukcija, kā arī bērnu un jauniešu centra „Laimīte” ēku kompleksa Vecāķu prospektā 80, 82 un 86 rekonstrukcijas būvprojekta izstrāde.

Lai paplašinātu RP PII tīklu, radītu jaunas vietas un samazinātu rindas, 2013.gadā ar ERAF finansiālu atbalstu ir pabeigta PII piemērotu ēku renovācija un vispārizglītojošo izglītības iestāžu telpu izlases veida renovācija pirmsskolas grupu atvēršanai, tai skaitā jau augstāk minētajā Rīgas 95.vidusskolā Vienības gatvē 178 k-2, kā arī Rīgas Ezerkrastu vidusskolā Malienas ielā 89.

Ar ERAF finansiālu atbalstu ir uzsākti ēkas Slokas ielā 130 un Maskavas ielā 256 vienkāršotas renovācijas darbi PII izvietojumam.

U1.10. Nodrošināt izglītības iestādes ar izglītības procesam izvirzītajām prasībām atbilstošu materiāltehnisko bāzi

2013.gadā pirmsskolas izglītības iestādēs, skolās un interešu izglītības iestādēs papildu iestāžu budžeta finansēm nodrošināta iespēja iegādāties nepieciešamo inventāru mācību programmu īstenošanai. 2013.gadā 11 pirmsskolas izglītības iestādēm kopumā iegādātas 303 virtuves iekārtu un grupu inventāra vienības. Tāpat

papildus piešķirtajam finansējumam 52 pašvaldības pirmskolas izglītības iestādēs bija iespējams sakārtot un uzlabot materiāli tehnisko bāzi (nodrošinot ar virtuves iekārtām, mīksto inventāru, grupu inventāru un biroja tehniku (portatīvo datoru, projektoru)).

Nodrošināta 43 skolu mācību materiāli tehniskās bāzes pilnveide. 24 skolām iegādātas interaktīvās tāfeles ar projektoru, digitālo dokumentu kameru un programmatūru, 15 skolām – daudzskārienu interaktīvās tāfeles ar projektoru, digitālo dokumentu kameru un programmatūru, 25 skolām – interaktīvās balsošanas sistēma ar programmatūru, 37 skolām – demonstrācijas programmatūra „Active Inspire” darbam ar interaktīvu multimediju aprīkojumu, kā arī mācību līdzekļi 43 skolām un cits inventārs 6 skolām.

ERAF projekta „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana” ietvaros tika izstrādāta jauna e-mācību vide „E-skolas Mācību mākonis” (<http://macibas.e-skola.lv>), kas satur mācību materiālus matemātikā, fizikā, ķīmijā un bioloģijā. Mācību mākonis ļauj skolēniem iegūt papildus zināšanas par mācāmo vielu un pildīt testus. Skolotājiem tā ļauj veidot savus mācību kursus vai pielāgot savām mācību stundām jau esošos. Projekta ietvaros 5 vidusskolām, kurām skolu tīkla pilnveides rezultātā tika pievienotas citas skolas, izmantojot reorganizēto skolu finansējuma atlikumu, tika iegādātas planšetdatoru klases.

Rīgas pašvaldības 13 interešu izglītības iestādēm tika iegādāts inventārs (pamatlīdzekļi) un Rīgas 11 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēm tika iegādāts inventārs izglītības programmu nodrošināšanai.

U1.11. Veicināt valodu apgūšanu

Lai veicinātu valodu apgūšanu, pārskata gadā divu konkursu ietvaros atbalstīti 12 projekti, kuros 1391 rīdzinieks uzlaboja vai nostiprināja savas latviešu valodas zināšanas. Priekšroka kursos, tāpat kā 2012.gadā, tika dota pirmsskolas izglītības iestāžu skolotāju palīgiem un citiem pirmsskolas iestāžu darbiniekiem. Kopumā šajos kursos mācījās 378 pirmsskolas iestāžu darbinieki.

RD institūcijas, kas 2013.gadā veica aktivitātes mērķa ietvaros – IKSD, PAD, RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”, ĪD, Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas pilsētas būvvalde (turpmāk – RPB) un SIA „Rīgas meži”.

Budžets

2013.gadā pašvaldības pamatbudžeta izdevumi izglītībai un sportam bija 166 226 400 Ls, kas, salīdzinot ar 2012.gadu, ir palielinājušies par 4 824 300 Ls. No tiem 9 388 300 Ls bija investīcijas, iepriekšējos gados – 2011.gadā 14 826 100 Ls 2012.gadā investīcijas veidoja 12 979 500 Ls.

Secinājumi

Rīgā arvien tiek meklētas un rastas iespējas, lai palielinātu vietu skaitu PII.

Vietu nodrošināšanai pirmsskolas izglītības programmas apguvei no jauna atvērtas 8 grupas 156 bērniem. Papildus tam līgums par pašvaldības līdzfinansējumu

pirmsskolas izglītības programmas īstenošanai noslēgts ar 92 privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm par 4105 bērniem.

2013.gadā pēc veiktās renovācijas ekspluatācijā nodota pamatskolas „Rīdze” ēka Krišjāņa Valdemāra ielā 2.

2013./2014.mācību gadā 16 Rīgas vidusskolās pretendentu skaits nav bijis pietiekams vienas vai vairāk nekā vienas 10.klases atvēršanai. Pa divām 10.klasēm ar nepietiekamu skolēnu skaitu tika atvērts sešās skolās. Diemžēl divās vidusskolās šajā mācību gadā 10.klasi neatvēra.²⁹

Pozitīvi vērtējama seno tradīciju uzturēšana Rīgā izglītības jomā. Tā jau 18.gadu pēc kārtas 15 Rīgas labākie pedagogi par radošu, inovatīvu un profesionālu pedagoģisko darbu saņēma balvu „Zelta pildspalva”.

Vecākiem 2013./2014.mācību gada sākumā nebija jāpērk mācību grāmatas un darba burtņīcas, jo RD skolām piešķīra 14,19 Ls vienam skolēnu mācību grāmatu un mācību materiālu iegādei.³⁰

Nozares eksperta viedoklis

Jelena Šaicāne, Sabiedrības integrācijas fonda Programmu uzraudzības nodaļas vadītāja

Stratēģiskā mērķa rādītāji liecina, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2013.gadā ir būtiski samazinājies to pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kuri stāv rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas PII. Tas apliecina, ka Rīgas pašvaldība ir veikusi darbības, kas nodrošina PII pieejamības uzlabošanos.

Jāatzīmē inovatīvās prakses un pieredzes izplatīšana dabas zinātņu un matemātikas skolotājiem profesionālās pilnveides modeļos. Nedaudz pieaudzis to skolēnu skaits, kas kārtojuši centralizēto eksāmenu matemātikā, ķīmijā un bioloģijā, taču joprojām sarūk skolēnu skaits, kas kārtojuši eksāmenu fizikā. Tas nozīmē, ka arī turpmāk jāplāno un jāfinansē rīcības, kas veicina eksakto zinātņu aktualitāti, rosina skolēnu interesi par šiem priekšmetiem, kā arī nodrošina pedagogiem iespējas vairot savu pieredzi un zināšanas.

Lai gan ir uzsvērtā mūžizglītības kā neatņemamas izglītības procesa sastāvdaļas nozīmība, pašvaldības darbība ir vērtējama kā kampaņveidīga, īstenojot atsevišķus projektus vai apmācību kursus. Jāatzīmē labā prakse regulāri finansēt latviešu valodas apguves kursu programmas „Latviešu valoda veiksmīgai saziņai”.

Īstenojot neformālās izglītības pasākumus, ir jāizvērtē iespēja izmantot NVO piedāvāto resursu, jo NVO spēj nodrošināt jaunu, interaktīvu un efektīvu neformālās izglītības metožu klāstu, kas atbilst mērķa grupas vajadzībām un spējām.

²⁹ www.nra.lv

³⁰ turpat

Tā kā ir nodrošināta dabaszinātņu apguvei atbilstoša materiālā bāze 63 skolās, arī turpmāk ir nepieciešams pievērst būtisku uzmanību gan pedagogu pieredzes bagātināšanai, gan skolēnu tehniskās jaunrades konkursu un pasākumu īstenošanai, lai izveidotā infrastruktūra un pieejamie mācību līdzekļi tiktu efektīvi izmantoti. Jāturpina pārējo skolu materiālās bāzes uzlabošana, kā arī sadarbībā ar jauniešu NVO jāplāno proaktīvi pasākumi, lai veicinātu eksakto zinātņu aktualitāti.

Jāņem vērā jebkāda veida segregācijas novēršana, lai neveidotu skolas/klares, kurās pārsvarā mācās romi, trešo valstu valstspiederīgie utml., jo tas neveicina iekļaušanos izglītības procesā un sabiedrībā.

Nozares eksperta viedoklis

Elīna Egle, SIA „Baltic Id” valdes priekšsēdētāja

RD 2013.gads izglītības jomā vērtējams kā gads, kurā varam runāt par rezultātiem, īpaši infrastruktūras uzlabošanas jomā. Spraigu diskusiju rezultātā pirms vairākiem gadiem ideja par privātskolu sadarbību ar pašvaldībām šķita neiespējama, tomēr kā rāda statistika par rindu samazināšanos uz pašvaldību apmaksātiem bērnudārziem, tad šai sadarbībai ir pozitīvi rezultāti. Nākotnē jāturpina rast balanss starp investīcijām infrastruktūrā un demogrāfijas/migrācijas attīstības tendencēm, kas cieši saistītas ar valsts kopējo politiku.

Lai uzlabotu Rīgas pilsētas virzību uz mērķa sasniegšanu, ir nepieciešams atbalstīt uzņēmējdarbību veicinošu mācību programmu ieviešanu, piemēram, piesaistot labi apmaksātus pedagogus vai ieviešot jaunas metodikas šo iemaņu attīstībā PII. Tāpat būtiski ir atbalstīt interešu izglītības kustības, kas risina sekojošas problēmas:

- aktivizē jauniešu iesaisti interešu izglītības pakalpojumu izmantošanā un brīvprātīgā darbā, lai mazinātu to atrašanos uz „ielas”;
- pilnveido pirmsskolas izglītības piedāvājumu bērnu attīstības rādītāju uzlabošanai un vecāku savlaicīgai iesaistei darba tirgū.

1.1. tabula

Stratēģiskā mērķa PM1 „Izglītota un prasmīga sabiedrība” rādītāji

<i>Rādītājs</i>	<i>Datu avots</i>	<i>Iepriekšējo periodu vērtības, gads</i>								<i>Tendence pret iepriekšējo gadu</i>	<i>Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju</i>	<i>Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens</i>
Skolas vecuma bērnu īpatsvars, kas neapmeklē skolu	IKSD dati	2007 0,74	2008 0,53	2009 0,90	2010 1,2	2011 1,17	2012 1,22 ³¹	2013 1,19		↓	↑	Samazinās
Pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes	IKSD dati	2005 72,2%	2006 62,1%	2007 60,1%	2009 51,8%	2010 53,8%	2011 60,7%	2012 64,2%	2013 64,5%	↑	↑	Pieaug
Pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kuri stāv rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas pirmsskolas izglītības iestādēs	IKSD dati	2006 1607	2007 3938	2008 5011	2009 7745	2010 5702	2011 4906	2012 4317	2013 2602	↓	↓	Samazinās
9. klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību atestāta vietā	IKSD dati	2006 4,7	2007 5,2	2008 4	2009 3,2	2010 3,2	2011 2,3	2012 2,9	2013 3,0	↑	↓	Samazinās
12. klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību atestāta vietā	IKSD dati	2006 2,3	2007 2,9	2008 2,1	2009 2,2	2010 1,6	2011 1,6	2012 1,3	2013 2,0	↑	→	Samazinās
Eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvars vidusskolās: -matemātikā	IKSD dati	2006 78	2007 78,4	2008 82,2	2009 95,1	2010 96,2	2011 93,7	2012 89,1	2013 90,5	↑	↑	Pieaug
-fizikā	IKSD dati	2006 13,6	2007 13,7	2008 14,9	2009 15,8	2010 11,7	2011 8,6	2012 7,2	2013 6,0	↓	↓	Pieaug
-ķīmijā	IKSD dati	2006 5,8	2007 6,9	2008 7,6	2009 8,3	2010 6,0	2011 5,0	2012 4,5	2013 5,0	↑	↓	Pieaug

³¹ 0,25% skolas vecuma bērni skolu neapmeklē neattaisnoti, bet 0,97% bērnu skolu kavējumi ir ar attaisnojošiem iemesliem

		IKSD dati								Pieaug	
-bioloģijā		2006 11,6	2007 12,5	2008 12,8	2009 12,1	2010 8,6	2011 7,9	2012 8,0	2013 11,5	↑	↑
Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars, % (15-64)	IKSD dati	2006 26,5	2007 26,9	2008 30,0	2009 31,5	2010 32,4	2011 33,7	2012 34,9	2013 38,4	↑	↑
Iedzīvotāju īpatsvars ar vidējo profesionālo izglītību (pēc pamatskolas un pēc vidusskolas), % (15-64)	IKSD dati	2006 31,5	2007 29,4	2008 28,9	2009 29,4	2010 29,4	2011 29,4	2012 28,6	2013 26,3	↓	↓
Nodarbināto iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars, % (15-64)	CSP dati	2006 32,0	2007 31,8	2008 35,5	2009 40,5	2010 41,5	2011 42,8	2012 44,9	2013 46,1	↑	↑
Nodarbināto iedzīvotāju ar vidējo profesionālo izglītību īpatsvars, % (15-64)	CSP dati	2006 35,5	2007 35,2	2008 32,7	2009 32,7	2010 32,0	2011 31,0	2012 28,6	2013 27,1	↓	↓
Tendence											
Novērtējums		↑	↓	↑	↓	⇒					